

Mântuitoarea bucurie

Maica Domnului, Maria cea binecuvântată de Dumnezeu, mama Fiului Omului și Fiul lui Dumnezeu, Domnul nostru Iisus Hristos, este prezentă și în Sfânta Scriptură, Cartea cea mare a omenirii, când Sfânta Elisabeta, mama Sfântului Ioan Botezătorul, o întâmpină, după Bunavestire, pe Maica Domnului, cu glas înalt, zicându-i: „Binecuvântată ești tu între femei și binecuvântat este rodul pântecelui tău. Și de unde mine aceasta, să vină la mine Maica Domnului meu?”

Așadar, avem mântuitoarea bucurie, să Arostim și noi din vremurile biblice, de acum două mii de ani, cu adâncă evlavie și necurmată cinstire, cuvântul cel mai duios din lume: *Maica Domnului!*

A atunci când Fecioara Maria, Alogodnica bătrânului Iosif, ocrotitoarea Sfintei Odrasle, se afla în Nazaretul Galileii, aleasă fiind de Dumnezeu pentru planurile Sale tainice, îngerul Gavril venind din ceruri îi aduce vești dumnezeiești, zicându-i: „Bucură-te ceea ce ești plină de har, Domnul este cu tine. Binecuvântată ești tu între femei!” Iar ea văzându-l s-a tulburat de cuvintele lui și cugeta: „Cel fel de închinare poate fi aceasta? ... Și îngerul i-a zis: Nu te teme, Marie, fiindcă ai aflat har la Dumnezeu. Și iată în pântecul tău vei zămislî și vei naște Fiu și numele Lui îl vei chema Iisus. Acesta mare va fi și Fiul Celui Preaînalt. Se va chema și Domnul Dumnezeu și va da tronul lui David, părintele Său și va împărăti peste casa lui Iacob în veci și împărăția Lui nu va avea sfârșit. Și a zis Maria către înger: Cum va fi aceasta, de vreme ce eu nu știu de bărbat? Și răspundând îngerul i-a zis: Duhul Sfânt se va pogori peste tine și puterea Celui Preaînalt te va umbri; pentru aceea și Sfântul Care Se va naște din tine, Fiul lui Dumnezeu se va chema” (Luca 1, 28-35).

Maria Fecioara, numită și Ușa Raiului, Aplină fiind de bucuria Duhului Sfânt, a zis:

„Mărește suflete al meu pe Domnul și să se bucure duhul meu de Dumnezeu, Mântuitorul meu, că el a căutat spre smerenia roabei Sale; că, iată, de acum mă vor ferici toate neamurile; că mi-a făcut mie mărire Cel Puternic – și sfânt e numele Lui – și mila Lui în neam și în neam spre cei ce se tem de El. Făcut-a tărie cu bratul Său, risipit-a pe cei mândri în cugetul inimii lor; coborât-a pe cei puternici de pe tronuri și a înălțat pe cei smeriți, pe cei flămânzi i-a umplut de bunătați, iar pe cei bogăți i-a scos afară deșerti” (Luca 1, 46-53).

Împlinindu-se nouă luni, după Bunavestirea din 25 martie, la 25 decembrie, Fecioara Maria avea să nască în peștera din Betleemul Iudeii pe Iisus Hristos, după o grea, lungă și primejdioasă călătorie prin pustiuurile Palestinei.

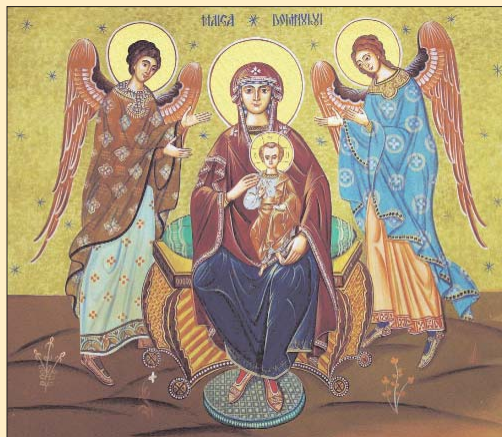
Filosofii din Răsărit, văzând steaua Lui, îngerii din cer privind minunea și păstori cântând, se închinau Celui născut cu Rege al iudeilor și Mântuitor al lumii. Maica Domnului văzând toate acestea slăvea de Dumnezeu pentru nașterea Fiului Omului și Fiul lui Dumnezeu, chemându-se „Emanuel, care se tâlcuiește: Cu noi este Dumnezeu!” (Matei 1, 23).

După ce s-au împlinit opt zile de curățire, după legea lui Moise, Maica Domnului a adus pe Iisus la templu ca să-l pună înaintea Domnului (Luca 2, 26), iar dreptul Simeon luându-l pe Iisus în brațele sale și binecuvântând

pe Dumnezeu a zis: „Acum slobozește în pace pe robul Tău, Stăpâne, după cuvântul Tău, că văzură ochii mei mântuirea Ta pe care ai gătit-o înaintea feței tuturor popoarelor. Lumină spre descoperirea neamurilor și slavă poporului Tău, Israel!” (Luca 2, 29-32).

Mama lui Iisus, Fecioara Maria, asculta cu Muimire cele ce grăia bătrânul Simeon, care i-a zis, arătând spre Iisus: „Iată, Acesta este pus spre căderea și spre ridicarea multora din Israel și spre semn de împotrivire – și chiar prin sufletul tău va trece sabie – pentru că gândurile din multe inimi să se descopere” (Luca 2, 34-35).

De atunci și până azi, talmăcim că Dumnezeuira lui Iisus Hristos – neînțeleasă sau rău înțeleasă – va deveni obiectul

a numeroase dispute, contestări și persecuții, iar Maria Fecioara, ca și Fiul ei, va fi tinta celor care îi vor contesta fie maternitatea divină, fie puritatea fecioria. Iar sabia care va trece prin sufletul său a fost simbol al suferințelor viitoare.

Maica Domnului dimpreună cu Iisus și bătrânul ei ocrotitor, Iosif tâmplarul, mergeau în fiecare an la Ierusalim, pentru sărbătoarea Paștilor. Iisus avea doisprezece ani! Cât de mult se bucura ca prunc în drumeția din Nazaretul Galileii până în Ierusalimul cel plin de taine! Dintr-o dată, Copilul Iisus, n-a mai fost văzut de Fecioara Maria. Cu îngrijorare mare foarte L-au căutat printre călătorii pelerini, rude și cunoscuți, mergând cale de o zi: „Și negăsindu-L, s-au întors în Ierusalim căutându-L. Și a fost, că după trei zile L-au aflat în templu, stând în mijlocul învățătorilor, ascultându-i și întrebându-i. Și toți cei ce-L azeau se minunau de priceperea și de răspunsurile Lui. Și văzându-L, au rămas uimiți, iar mama Sa, l-a zis: „Fiule de ce ne-ai făcut una ca asta? Iată tatăl tău și eu te-am căutat îngrijorați. Și El le-a zis: Cum se face că Mă căutați? Oare nu știati că întru cele ale Tatălui Meu trebuie să fiu?” (Luca 2, 45-50).

Maria, Maica Domnului și bătrânul Iosif, A atunci n-au înțeles cuvântul pe care Iisus, l-a grăit cu ei. Obosiți de spaimă și de trei zile de căutat, acum cei *Trei Pelerini*, se îndreptau spre Nazaretul Galileii, cel pururea verde și cu nori străbătând albastrul cerului, în cânt de pășări și parfum de iasomie.

Maica Domnului a fost martora directă a Botezului lui Iisus, a minunilor săvârșite în cei trei ani de propovăduire. Sfânta Scriptură ne relatează despre participarea lui Iisus și a Maicii Domnului, la Nunta din Cana Galileii. Acolo Iisus Domnul va săvârși prima minune!

Transformarea apei în vin, când nuntașii erau în fața unei crize de bună voie. Acolo se va auzi cea mai scurtă, dar și cea mai cuprinzătoare îndemnare de a face ceea ce a poruncit Iisus, cum ni se arată în Evanghelia Sfântului Ioan: „Mama Lui a zis celor ce slujeau: Faceți orice vă va spune!” (Ioan 2, 5).

Așa ne-a rămas cea mai scurtă predică din lume, doar cinci minute, rostită de *Maica Domnului*, la sărbătoarea nunții pământesti și a unirii omului cu Dumnezeu, nunta cea din veac binecuvântată, care împodobește pământul și cerul, deopotrivă, cu suflute intrupate și mântuite din iubirea Sa de oameni.

Participarea lui Iisus și a Maicii Domnului la nuntă ne dă nouă bucuria de a talmăci marea iubire a lui Dumnezeu, pentru *căsătoria sfântă*, între bărbat și femeie, căsătorie izvorătoare de prunci binecuvântați de Dumnezeu, care au dreptul la viață, drept dat de Dumnezeu. Orice împotrivire asupra dreptului la viață a pruncilor nevinovați, este o împotrivire asupra orânduirii așezată de Dumnezeu pentru neșvicie.

Dacă am medita puțin la darul sfânt al vieții și la sensul sacru al venirii noastre în această frumusețe a lumii văzute, am fi cutremurați și n-am mai îndrăzni, niciodată, în nici un fel să distrugem viața nimănui. O știe fiecare dintre noi, că n-avem dreptul de a hotărî asupra vieții nici unui om, indiferent cine ar fi el.

Nu așa au gândit, cei care l-au urmărit tot timpul pe Iisus Hristos. El a venit să mântuiască pe cel pierdut, pe fiecare dintre noi, spunând că nu cei sănătoși au nevoie de doctor, ci cei bolnavi și că El n-a venit să pedepsească pe cei păcătoși, ci ca să se mântuiască.

Pentru aceea, *Maica Domnului*, potrivit gândirii lui Dumnezeu și din purtare de grijă pentru mântuirea noastră, a devenit Născătoare de Dumnezeu și Om, deopotrivă, făcându-se asemenea nouă, afară de păcat.

Așdem, așadar, în Persoana lui Iisus Hristos Ași în Maica Domnului, bucuria cea mare, bucuria salvării noastre, bucuria regăsirii în familia dumnezeiască. Devenim cetățeni ai împărăției lui Dumnezeu și împărăția bucuriei nesfârșite, după care tânjește fiecare dintre noi. Oricât ne-am simți de bine, totuși, fericirea acestei lumi devine stănenitoare. În sufletul nostru este alt dor. Dorul de Dumnezeu, dorul de *Maica Domnului*, dorul de Iisus și Sfinții Săi, dorul de fericirea traică și netrecătoare!

Dacă era aici pe pământ fericirea cea Dvesnică, Iisus nu mai pleca. Rămânea pururea cu noi, în carne și oase. Așa rămânea și Maica Domnului. Așa rămăneau sfinții și toată zidirea, de la începutul lumii și până azi.

Însuși Iisus Hristos, a venit, din sâmurile Sfintei Treimi, ca Fiul al lui Dumnezeu și Fiul al Omului, pentru a ne învia cum să trăim și cum să trecem dincolo de fruntariile mormântului, El făcându-se începătoare, ca să nu ne mai temem.

Tot așa, Maica Domnului, s-a pregătit și trecerea cea din urmă, dându-i-se de veste din vreme. A trecut, ca și Iisus Cel Unul Născut, spre Ușile Raiului, prin despărțirea sufletului de trupul cel muritor, așa cum vom trece fiecare dintre noi, începătura făcându-Se Iisus Însuși, ca să ne încurajeze, El așteptându-ne în zările de lumină a împărăției fără de sfârșit.

Așezată pe lavita acoperită cu pânză țesută de mâna ei, Maica Domnului își amintea de copilărie, de templu sfânt unde a stat până la 15 ani, de logodna cu bătrânul Iosif, de îngerul ce veșea din cer de la Dumnezeu cu vestea cea mare a Intrupării lui Iisus, de călătoria primejdioasă spre Betleemul Iudeii, de nașterea lui Iisus, de închinarea magilor din Răsărit, de tăierea împrejur a Pruncului Iisus, de întâmpinarea dreptului Simeon, de fuga în Egipt, de întorcerea în Nazaretul Galileii.

Prin fața ochilor îi treceau: pelerinajul la Ierusalim, de sărbătoarea Paștilor, spaima că a pierdut pe Copilul Iisus, botezul Lui în Iordan, ieșirea la propovăduire, minunile care uimeau lumea.

Curgându-i lacrimi, ca luminițele candeliei de vecernii, Maica Domnului își amintea de pătimirile lui Iisus, de rugăciunile din Grădina Ghetisimani, de trădarea lui Iuda, judecarea și condamnarea la moarte prin răstignirea pe Cruce.

Din înălțurii Crucii, privirea lui Iisus și acum este vie. Prăbușită de durere, brațele Sfântului Ioan îi devin reazem până la ora cea din urmă.

Cu bucurie nestăvilită, Maica Domnului, Cvede cu ochii săi Învierea Fiului lui Dumnezeu, îi aude glasul plin de duioșie, când le spune femeilor mironosite: Bucurați-vă!

Câtă bucurie să-și vadă pe Copilul Sfânt, de Căltădată, stând din nou cu Sfinții Săi ucenici, învățându-i și întărându-i. Câtă bucurie la Înălțarea Domnului! Câtă mângâiere la Pogorărea Duhului Sfânt!

Și apoi câtă bucurie i s-a făcut când îngerul Strimis de Iisus, i-a veștit despărțirea sufletului de trupeasca viațuire. Îl vedea iarăși, aieva, pe Iisus!

Trupul ei, așezat în mormântul nou, din Grădina Ghetisimani, avea să fie ridicat la cer, de Iisus Hristos, că n-avea să sufere stricăciunea. Așa va fi și cu noi, la învierea cea de obște.

Și acum, din bătrâne vremi, auzim Șcântându-se cu nădejde tare, imm Maicii Domnului, care veghează asupra noastră și ne ajută când îi cerem răspuns la rugăciunile noastre, cu credință tare: „Intru naștere fecioara ai păzit, intru adormire lumea nu ai părăsit, de Dumnezeu Născătoare. Mutatu-te-ai la viață, fiind Maica Vieții și cu rugăciunile tale, mântuiești din moarte, sufletele noastre”.

Maica Domnului n-a părăsit lumea. Este cu noi pururea. Se roagă pentru noi toți, ca nimeni să nu piară, ci să se mântuiască.

Cei care cinstim Adormirea Maicii Domnului, ziua de naștere într-o altă lume, vom primi bucuria împlinirii rugăciunilor, pe care i le-am adresat.

Cerem cu pioșenie Maicii Domnului ca să ne răsplătească tuturor pentru osteneala drumului și credința în Iisus Hristos Domnul, împlinindu-ne toate cererile de ajutor, în toate ale vieții, într-un mulți și binecuvântați ani.

Să cântăm și să meditam la cuvintele din *Imnul* – Acatist, închinat Maicii Domnului: „Bucură-te, locașul lui Dumnezeu, Bucură-te, stâlpul Bisericii cel neclinit, Bucură-te, adăncul milelor Bucură-te, Maică pururea Fecioară!”

F. Calinovic Argeș

Episcop al Argesului și Muscelului

În umbră, în Lege și în Scriptură (XLIV) Pogorârea Domnului în Muntele Sinai anunță Întruparea

A zis Dumnezeu către Moise: Pogorâre de spune poporului și îți sfîntește pe ei astăzi și mâine. Să-și spele hainele și să stea gata în ziua a treia. Căci în ziua a treia se va pogori Domnul pe Muntele Sinai. Și vei azeza poporul împrejur, zicând: Luați aminte să nu se suie careva în munte și să se atingă de ceva de-al lui. Căci tot cel ce se va atinge va muri. Căci cu pietre se va omorî, sau cu săgeată se va săgeta, fie el animal, fie om, nu va trăi. Abia când se vor depărta tunetele și trâmbețele din munte, ei se vor sui pe munte.

Și a fost în ziua a treia când se făcea dimineată, s-au făcut tunete și fulgere și nori întunecoși pe Muntele Sinai. Glasul trâmbeții răsuna puternic. Și s-a spăimântat tot poporul din tabără. Și a scos Moise poporul întru întâmpinarea lui Dumnezeu, așezându-l de față sub munte. Iar Sinaiul fumea întreg, fiindcă Se pogorâse pe el Dumnezeu în foc. Și se ridica fumul ca un fum din cuptor. Sunetele trâmbețelor se întăreau din ce în ce mai mult. Iar Moise grăia și Dumnezeu îi răspundea lui cu glas.

Apoi a chemat Domnul pe Moise pe vârful muntelui: Ia cu tine și pe Aaron. Numai preoții și poporul să nu pornească a se sui către Dumnezeu, ca nu cumva să piardă din ei Domnul (Ieșire 19).

O vedere a lui Dumnezeu în chipuri

Ceea ce s-a petrecut pe muntele Sinai, a fost un ajutor dat poporului Israel de a depăși religiile și filosofile panteiste cu care luaseră contact în Egipt, alunecând în slujirea la idoli. De aceea, pentru a-i ridica pe evrei la cinstirea adevăratului Dumnezeu, înaintează în descoperirea Sa prin acte care insuflau spaima: tunete, fum și fulgere, dar și trâmbețe și grăire prin porunci, adăugându-se la elementele naturale și cele supranaturale. Și aceasta pentru

a se lepăda de idolatrie, având ocazia să vadă clar cum întreaga zidire slujește și ascultă, supunându-și cuminte „grumazul” pe Sinai, ca un rob în plecăciune înaintea Dumnezeului celui viu.

Dincolo de însemnătatea istorică a evenimentului, o întvedem și pe cea tipologică.

Mai întâi se cere pregătirea poporului și abia în a treia zi, când se făcea spre ziua, se pogorâra Domnul peste Sinai. Aceasta pentru a înțelege că *Unul-Născut a venit* și a coborât din ceruri nu în primul timp, nici în timpul al doilea și din mijloc, ci în al treilea, adică în timpul cel mai de pe urmă. Și a venit dimineata, adică după ce a fost alungată noaptea rătăcirii și a orbăcieli spirituale. Așadar, aceasta este ziua pe care a făcut-o Domnul, să ne bucurăm și să ne veselim întru dansa (Psalm 117, 24), căci de acum nu mai suntem ai nopții, nici ai întinericului, ci fi ai zilei (I Tesaloniceni 5, 5).

Iar pe munte erau fulgere și un nor întunecat. Fulgerul e chipul luminii dumnezeiești și al lucrării spirituale, lumina lui Hristos care luminează tuturor, după cum a zis David proorocul: *Luminat-a fulgerul Tău lumea* (Psalm 96, 4). Insuși Mântuitorul zice: *Eu sunt Lumina lumii* (Ioan 8, 12). *Negura sau norul* dă de înțeles că taina lui

Hristos este cu adevărat greu de privit și de înțeles, dată fiind adâncimea dogmelor ce păstrează adevărurile dumnezeiești.

Trâmbeța strigă arătând marele răsunet al Evangheliei. De aceea a și spus Dumnezeu prin glasul profetului către norodul iudeilor: *Pus-am peste voi supraveghetori. Ascultați glasul trâmbeții* (Ieremia 6, 17). Și cu adevărat le-a sunat lor trâmbeța prin supraveghetorii cei de la Dumnezeu, adică prin Sfinții Apostoli.

Apoi Dumnezeu coborând în chipul focului, se răspânda fum ca din cuptor, întinzându-se foarte în sus și învăluind poporul. Din aceasta înțelegem că cei ce au ales disprețuirea slavei dumnezeiești trebuie să plângă lacrimi amare pentru plăcerile lor, după cum ne-o arată fumul. Dacă celor vechi focul li s-a arătat mocnit, deci nu fără fum, în Noul Testament focul izbucnește prin grija Celui ce ne-a botezat cu *Duh Sfânt și cu foc* (Luca 3, 16) și Care ne-a încredințat: *Foc am venit să arunc pe pământ, și cât a ș vrea să se fi aprins* (Luca 12, 49). Este vorba de focul spiritual al Duhului care Se sălășluiește întru noi și curățește toată întinăciunea, făcându-ne fierbinți în dragostea cea către Dumnezeu (Romani, 12, 11).

Porunca dată poporului de a nu se apropia de Dumnezeu și de a nu intra în munte, confirmă că e cu neputință apropierea de Dumnezeu prin pedagogia lui Moise. Moise i-a lăsat la poalele muntelui după cum și *Legea* a fost numai *pedagog spre Hristos* (Galateni 3, 24). Iar Moise e mijlocitor, însă doar în chip și în umbre. Adevăratul mijlocitor e Hristos prin care avem apropierea de Tatăl (Efeseni 2, 18) după cum Insuși recunoaște: *Nimeni nu vine la Tatăl decât prin Mine* (Ioan 14, 6). Iar aceasta o arată Dumnezeu lămurit spunând în chip iconic preînțeleptului Moise: *Du-te și urcă cu tine pe Aaron*- care, mai mare între profeți fiind, se arată acum *chip al lui Hristos, Marele Preot*- Singurul prin care ne putem apropia de Tatăl.

Prof. Andrei CĂNUTĂ

Moliftelnicul tâlcuit

În cadrul Tainei Sfintei Cununii se rostește pericopa apostolică de la Efeseni capitolul 5, versetele 20-33. În text întâlnim o paralelă, pe de o parte între legătura de dragoste și dăruire dintre Hristos și Biserică, iar pe de altă parte între legătura de dragoste dintre mire și mireasă. Cei doi care se cunună numai astfel având permanent în față modelul *Hristos-Biserică* vor putea să reușească cu adevărat să înțeleagă ce înseamnă faptul că „bărbatul este cap femeii, ca femeile să se supună bărbaților lor, ca bărbații să iubească femeile lor până la jertfa de sine” („precum și Hristos a iubit Biserica și S-a dat pe Sine pentru ea”). Și, mai ales, numai din perspectiva acestei paralele vor înțelege finalul pericopei. „Astfel și voi, fiecare așa să-și iubească femeia ca pe sine însuși; iar femeia să se teamă de bărbat”.

Părintele Constantin Necula explică în felul următor aceste cuvinte, iar dacă nu explicăm cum trebuie „părem niște misogini, niște ridicători de mîngi la fileul bărbatului, spre a fi aspri, spre a fi intoleranți. Femeia trebuie să se teamă de bărbat cu o singură condiție: bărbatul să facă pentru ea ce a făcut Hristos pentru Biserică! Adică să se dea pe sine jertfă! De care jertfă? Jertfa aceea care o curățește cu baia apei, prin cuvânt, să o înfățișeze sieși, pe soția sa proprie, ca pe un templu slăvit, ca pe o biserică slăvită, neavând pată, zbârcitură ori altceva de acest fel. Cu alte cuvinte, cine reușește să se pună în așa fel în lucrarea lui Hristos în raport cu soția sa, să o păstreze nepătată, neîmbătrânită de patimă, acela își

păstrează și această autoritate care o face pe femeie să se teamă de El. Orice fel de pumn în masă este exclus! Orice fel

de mitocănie tipic masculină este exclus. Orice fel de poftă care să facă din femeie roaba poftei bărbatului este exclus.

Nu mai de acel bărbat se teme femeia ce se face asemenea lui Hristos pentru Biserică” (*Porțile Cerului*, vol. 2, pag. 86).

Urmează pericopa Evanghelică de la Ioan capitolul 2, versetele 1-11. Este ales momentul în care Domnul nostru Iisus Hristos a participat la nunta din Cana Galileii, de față fiind și mama sa. Cu acest prilej are loc „nceputul minunilor” făcute de Mântuitorul. Astfel, când mirii rămân fără vin la petrecere, la rugămintea mamei Sale, El va preface apa din două vase în vin. Fundamentală este această modificare, ontologică, a conținutului vaselor. Două vase, purtând femeia și bărbatul, sunt aduse în Taina Cununii înaintea lui Hristos, care transformă femeia și bărbatul, din eu și tu, în noi, transformând apa lui eu și tu în vinul lui noi. Este o epifanie, o arătare sau o descoperire a lui Hristos în Taina Căsătoriei, dar, să luăm aminte, că nu vine decât la cei care Îl cheamă, care se fac prieteni ai Lui prin rugăciune. Numai așa Îl simț prezent între ei, reușesc să se bucore cu El și întru El, numai dacă, cei care se cunună, au mereu înaintea ochilor minții lor pe Hristos care niciodată nu te părăsește în viața de familie, chiar și în cele mai grele sau imposibile (aparent) clipe.

Pr. Florin IORDACHE

Colegiul de redacție

FONDATOR:

† Prea Sfințitul Episcop CALINIC al Argesului și Muscelului

Adresa: Strada Tepeș Vodă nr. 17 Tel/Fax: 0248/217629

e-mail: argesulortodox@yahoo.com Săptămânal tipărit de cotidianul ARGESUL

Editor:

Preot Daniel Gligore
- consilier cultural

Redactor șef:

Diacon Prof. Cornel Dragoș

Art designer: ing. Bogdan Ciocitrân

Redacția:

preot Napoleon Dabu (secretar de redacție),
preot Florin Iordache,
prof. Gabriel Firuță,
asist. univ. drd. Gabriela Safta.

Colaboratori:

prof. Alexandru Brichius, Andrei Cănuță,
diacon Roberto-Cristian Vișan, Laurentiu Dumitru, Roxana Dragoș, Raluca Nicula,
Amalia Cornăteanu, Amalia Constantinescu,
Eduard Tomaziu, Iuliana Popa.

Responsabilitatea fiecărui articol publicat îi revine autorului

ISSN: 1583-2643

Orizont creștin

Proclamarea Sfinților Brâncoveni drept ocrotitori ai municipiului Făgăraș și ai Țării Făgărașului

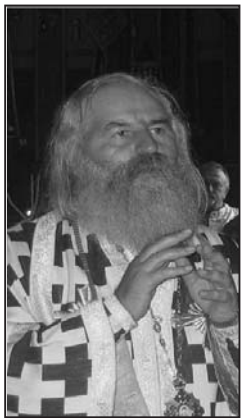
Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, a fost primit luni, 17 august, în Catedrala Nouă „Sfântul Ioan Botezătorul” din Făgăraș, de sute de credincioși în frunte cu Înaltpreasfințitul Laurențiu, Mitropolitul Ardealului, Preasfințitul Macarie, Episcopul ortodox român al Europei de Nord, și Preasfințitul Andrei Făgărașanul, Episcop vicar al Arhiepiscopiei Sibului.

Primirea Întâistătorului Bisericii Ortodoxe Române a fost urmată de oficierea slujbei de Te Deum. La finalul slujbei a fost citit hrisovul privind proclamarea Sfinților Brâncoveni drept ocrotitori ai municipiului Făgăraș și ai Țării Făgărașului.

În perioada 16-24 august 2009, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel efectuează o vizită canonică în Mitropolia Ardealului, la invitația Înaltpreasfințitului Laurențiu, Arhiepiscopul Sibului și Mitropolitul Ardealului.

Sursa: Radio TRINITAS

Ridicarea la rang de Arhiepiscop onorific a Preasfințitului Episcop Ioan

În program este prevăzută și vizita canonică a Preafericitul Părinte Patriarh Daniel în Episcopia Covasnei și Harghitei, prilej cu care va fi sărbătorită ridicarea în rang de Arhiepiscop onorific „ad personam” a Preasfințitului Episcop Ioan Selejan. Reamintim că, în ședința din 18-19 iunie 2009, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a acordat Preasfințitului Părinte Ioan Selejan, Episcopul Covasnei și Harghitei, rangul de Arhiepiscop onorific pentru activitate ierarhică pilduitoare și slujire chirieală deosebită a Bisericii.

Sâmbătă, 22 august 2009, începând cu ora 11:00, Patriarhul României va vizita mai multe lăcașuri sfinte: Biserica nouă „Sfânta Treime” din Întorsura Buzăului, Mănăstirile „Schimbarea la Față” din Sita Buzăului și „Sfântul Ioan Botezătorul” - Valea Mare. La ora 16:00 va fi primit în Catedrala episcopală din Miercurea Ciuc, unde se va săvârși slujba de Te Deum.

Duminică, 23 august, ora 9:00, va avea loc Sfânta Liturghie arhierescă cu ocazia împlinirii a 15 ani de la înființarea Episcopiei Covasnei și Harghitei și a ridicării în rangul de Arhiepiscop onorific a Preasfințitului Părinte Episcop Ioan Selejan.

Sursa: ziarullumina.ro

În atenția profesorilor de religie

Religia, „invitată” treptat afară din școli?

În pachetul de legi pentru educație, religia s-ar putea preda în clasele I-XII doar dacă va fi aleasă de elev sau de părinte.

În Codul de legi al educației există două variante de articole, care decid soarta disciplinei religie. Încă

inclus religia ca disciplină școlară. Elevul, cu acordul părinților sau al tutorei legal instituite, alege pentru studiu religia și confesiunea.

SAU B: Planurile-cadru ale învățământului primar, gimnazial și liceal includ religia ca disciplină școlară, parte a trunchiului comun (n.r. - disciplinele obligatorii pentru toți elevii), se arată în draftul Codului pentru educație.

În proiectul de legi propus de comisia prezidențială condusă de Mircea Mică, religia a fost scoasă din program doar de la liceu.

Sindicaliștii prezenți în grupul de lucru întrunit pentru Codul educației spun că au propus ca în învățământul preuniversitar „religia să rămână ca simplă disciplină opțională. Și Ministerul Educației dorește același lucru, dar lasă deocamdată în proiect și al doilea articol ca să nu deranjeze Patriarhia”.

Reprezentanții Ministerului Educației confirmă că va fi varianta A și că religia nu va fi în trunchiul comun, dar nu pot discuta mai multe pe această temă.

Sursa: Cotidianul.ro

nu s-a decis dacă să fie obligatorie sau nu, pentru a nu deranja Patriarhia. Astfel, în documentul care se discută în grupul de lucru apar cele două versiuni.

„A: Planurile-cadru ale învățământului preuniversitar (n.r. - ceea ce învață elevii la școală)

Varianta Andronescu

(1) Planurile cadru ale învățământului primar, gimnazial și liceal includ religia ca disciplină școlară, parte a trunchiului comun. Elevul, cu acordul părinților sau al tutorei legal instituite, alege pentru studiu religia și confesiunea.

(2) La solicitarea scrisă a părinților sau al tutorei legal instituite, elevul poate să nu frecventeze orele de religie.

Varianta Mică

Art. 37 (1) Planurile-cadru ale învățământului primar și gimnazial includ Religia ca disciplină școlară, parte a Curriculumului Național. Elevul, cu acordul părinților sau al reprezentantului legal, alege pentru studiu religia și confesiunea.

(2) La solicitarea scrisă a părinților sau al reprezentantului legal, elevul poate să nu frecventeze orele de religie.

Comentarii: În varianta Mică introducerea religiei în planurile cadru se menține doar la învățământul primar și gimnazial, nu și cel liceal.

Legătura dintre argumentul informațional și cel ontologic

Printre argumentele aduse în favoarea existenței lui Dumnezeu se numără și cel informațional.

Știința descrie universul fizic prin categorii cum ar fi materia, energia și informația. Unde poate fi găsită ultima categorie? Peste tot, de la suprafața lucrurilor care au o formă definită, până la interiorul cel mai profund, de exemplu în cadrul genetic ADN-ARN. Omul este în acest fel purtător de informație și structura sa este determinată de acest cod. Pentru unii oameni de știință, materia cenușie ar fi de fapt un calculator subtil, dotat cu membrană biologică!

Dincolo de teoriile funcționaliste care încearcă să elucideze raportul dintre

materie și spirit, transformând omul într-o mașină, argumentul informațional are greutatea lui, odată ce toată informația din univers trebuie să aibă o sursă primordiale.

Energia, materia și informația nu pot proveni de la noi înșine, ci de la Creator, oricât ar dori și astăzi numeroși sceptici să eludeze problema. Dacă există coduri făurite de om, de ce nu ar exista și codul informațional divin? De la structura riguroasă a cristalelor și până la homo sapiens, informația este prezentă mereu. Caracteristicile particulelor subatomice, parametrul de bază care reglează echilibrul universal, forma galaxiilor, totul se leagă intrinsec de emergența fluxului

informațional. Și dacă acceptăm existența informației la nivelul material, spiritul trebuie să fie cu atât mai mult purtător de „gene informatice”. În acest mod, putem descoperi a priori în noi Ideea existenței Creatorului, chiar înainte de a fi perceput mecanismul lumii materiale, și iată cum ajungem și la argumentul ontologic, care pornește de la Ideea de Dumnezeu pentru a argumenta existența Lui. Dacă totul este informație, atunci nicio faptă nu scapă legii Creatorului, iar universul poate fi considerat un enorm depozit de inteligență.

Atunci când ne rugăm lui Dumnezeu, stabilim o cale de comunicare cu Inteligența Supremă, deci ne înscrim tot

în sfera circuitului informațional. Cum arată și fizicianul David Bohm, nimic nu este lipsit de intenție și de inteligență. Sarcina omului de știință constă tocmai în a urma firul informației până la Sursa acestora. Argumentul expus mai sus poate fi dezvoltat în viitor, pe baza cercetărilor întreprinse, aducând multe clarificări unor probleme considerate azi ca fiind insolubile. Dar și aici trebuie operată distincția între informația immanentă lumii, folosită de mulți în scopuri autarhice, și informația transcendentă, transmisă unor aleși, persoane care vibrează pe aceeași frecvență spirituală ca și Creatorul.

Alexandru BRICHIUȘ

Vârsta senectuții, o povară sau o binecuvântare?

Accidentele rutiere, maladiile secolului XXI, natura dezlănțuită sporesc rata mortalității mai ales în rândurile tinerilor și copiilor. Date fiind aceste condiții, ne întrebăm dacă vom mai ajunge să împlinim cel puțin 60-70 de ani de existență pe acest pământ.

Senectutea sau bătrânețea apare ca o vârstă a bilanțului celor bune și a celor rele din viața unui om. Un bătrân înțelept va ști să profite de acest al XII-lea ceas al vieții lui pentru a se elibera de patimi, desăvârșindu-și echilibrul sufletec. „Puterea și frumusețea sunt bucuriile tinereții, înțelepciunea este podoba bătrâneții” (Democrit).

A îmbătrâni este inevitabil pentru oricine, dar din ce în ce mai puțin probabil pentru mulți. Îmbătrânirea este un proces în care se împletesc factori cauzali și compensatori de natură biologică și socială. Psihologic vorbind, ea se poate prezenta foarte variabil, unele persoane păstrându-și în bună stare funcțiile intelectuale până dincolo de 80 de ani. În terminologia medicală, bătrânețea este o etichetă pentru vârstele de peste 75 de ani.

Dacă bătrânețea este o povară sau o binecuvântare, aceasta depinde atât de persoana în cauză, cât și de cei din jurul său. Senectutea stimată și onorată de tineri devine mult mai ușoară. Dar cel care nu renunță la viciile nici la o vârstă înaintată, acela va rata și ultima șansă pe care Dumnezeu i-a dat-o spre pocăință și îndreptare. Totodată, un astfel de bătrân va lăsa în memoria celor apropiați ai lui o imagine nu prea bună. „Adevăratul rău al bătrâneții nu este slăbirea trupului, ci nepăsarea sufletului. Știința de a îmbătrâni înseamnă a lupta împotriva acestui rău și a face, în ciuda lui, din sfârșitul vieții noastre o epocă fericită” (André Maurois, Știința fericirii).

Privindu-i pe bătrâni de peste 70 de ani, nu trebuie să uităm faptul că unii ca aceștia au fost și cei care au păstrat și au propovăduit în taină credința în Dumnezeu, în perioada comunismului. Datorită lor, noi, cei maturi de astăzi, nu am avut o copilărie păgână. „Povața unui bătrân e mai prețioasă decât norocul tânărului” (Proverb persan).

De ce se înțeleg mai bine bunicul și nepotul decât părintele cu fiul? Pentru că senectutea și copilăria au o anumită candoare în comun. Copilul și bătrânul se bucură de lucruri simple, și unul și celălalt au nevoie de ocrotire, de afecțiune și de înțelegere. Se spune că un zâmbet sau o vorbă bună spusă unui vârstnic înseamnă a-i dăruia o zi mai mult de viață.

Prin urmare oamenii care și-au îndeplinit cu folos datorii civile, morale și religioase, vârsta senectuții vine ca o veritabilă binecuvântare. Din cele bune adunate la tinerețe, te vei înfrupta la bătrânețe. Numai

sănătate să dea Domnul.

N-ați remarcat faptul că bătrâni credincioși duc un trai asemănător celui monahal, dornici să prindă fiecare răsărit de soare? Rugăciunea, cumpătarea, participarea la sfintele slujbe bisericești și grija pentru educația religioasă a nepoților sunt pe ordinea de zi a bunicilor și străbunicilor. Adevărat grația înțeleptul rege Solomon: „Bătrânețea este o cunună strălucitoare; ea se află mergând pe calea curvioșiei” (Pilde, 16, 31).

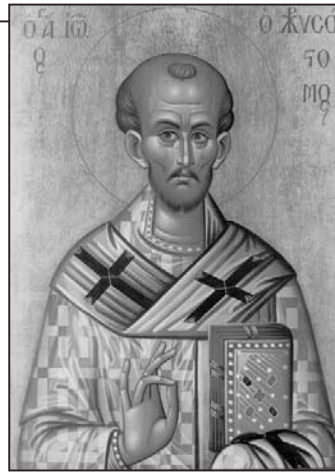
De multe ori îi prețuim pe cei în vârstă abia atunci când nu mai sunt printre noi. „Iubește-i pe bătrâni de tână, până când vei fi iubit și tu de cei mai tineri ca tine” (Cugetare persană). A respecta vârsta senectuții înseamnă a respecta darul vieții îndelungate pe care Dumnezeu l-a dat unui semen al nostru. Bătrânețea trebuie să fie onorată mai ales în persoana aceluia care a suportat toate neplăcerile copilăriei noastre, în persoana aceluia care a contribuit din răspuțeri ca să ne formeze mintea și inima în spiritul unei credințe adevărate.

Nu poate împlini a cincea poruncă dumnezeiască cel care și abandonează părinții bătrâni într-un azil sau la vreun capăt de țară. Un grav sacrilegiu comit și cei care înșeală încrederea vârstnicilor, lăsându-i apoi pe drumuri, după ce au intrat în posesia apartamentului acestora. Pe de altă parte, sufletul omului nu îmbătrânește, deși trupul se încovoiează sub povara anilor și suferințelor de tot felul. Săvârșește un mare păcat medicul care-i neglijează pe bătrâni bolnavi. Dreptul la viață și la ocrotirea sănătății sunt garantate prin Constituție indiferent de vârstă.

Domnul să ne ajute să ajungem în toamna vieții noastre, fără să regretăm că nu am trăit ca niște adevărați creștini, cu răvnă și dragoste față de cele sfinte: „Adu-ți aminte de Ziditorul tău în zilele tinereții tale, înainte ca să vină zilele de restrîns și să se apropie anii despre care vei zice: N-am nicio plăcere de ei” (Ecclesiastul 12, 1- „Vârsta bătrâneții și sfârșitul vieții”).

Amalia CORNĂTEANU

Meditație Despre relațiile dintre noi

Fiecare zi din viața noastră o petrecem alături de oameni. Alături de oameni pe care îi știm și pe care

nu-i știm, a căror prezență ne face plăcere, a căror prezență ne displace sau ne lasă indiferenți. Simpatii și antipatiile sunt firești, având în vedere diferențele dintre noi, preferințele, compatibilitățile. Și totuși, creștinul, cel ce știe că fiecare om e purtător de chip al Logosului divin, e dator să se străduiască a nu mai avea antipatii. Este un început în lucrarea voinței spre schimbarea “firii” celei laicizate și imprimate de un duh lumesc pătășos, în care indiferența față de oameni e o virtute. Căci așa se arată lucrurile printre noi, cei care ne reducem viața religioasă și viața sufletească în general, la aspectele de suprafață ale lucrurilor. Pentru noi, simpatii se câștigă cu dificultate și nu se eliberează total de suspiciuni, căci ne temem de oameni. Și fiind atât de subredă, o simpatie nu poate deveni o relație autentică, nu poate îmbrăca niciodată haina adevăratei prietenii. Ne este de ajuns ca simpatizatul să ne adreseze o critică, fie ușoară, fie mai aspră, pentru ca să se producă trecerea de la simpatie sinceră la antipatie sinceră. Între simpatie și antipatie se distinge o stare de mijloc, cea mai ucigătoare- indiferența. Și ea cea mai ucigătoare pentru că îți dă senzația că ești în regulă. Însă, să nu-ți pese de om înseamnă să-L treci cu vederea pe Hristos. Dacă ura este o însușire demonică, indiferența este un factor dezumanizant. A fi indiferent față de altul înseamnă a nu-i recunoaște nicio valoare ca persoană, înseamnă a nu-i afirma existența. Iar această atitudine este o sărăcire nu doar pentru acela, ci și pentru tine însuși, o sărăcire în ființă, o autosuficiență egocentristă și egoistă, în care nu se actualizează potența comuniunii care dă bucuria zilnică a faptului de a fi om, a întâlnirii cu celălalt.

Indiferența își arată urâtenia cea mai mare când se manifestă în cadrul unei relații sub forma plictisului. Plictiseala este boala sufletească care ne face să căscăm chiar și când suntem în preajma celui creat după Chipul lui Dumnezeu, este o boală ale cărei cauze se caută întotdeauna în afară, dar al cărei izvor ar trebui căutat de fiecare în sine însuși. « Faptul că ne plictisim unii de alții- prieteni de prieteni, soții între ei- arată că de fapt între noi nu există relații adevărate. Ca să mă plictisesc de cineva, trebuie să-l epuizez, să-l știu ca în palmă. Or, persoana este infinit de adâncă fiind chip al Treimii neajune. Dacă ne plictisim de om, înseamnă că-l privim doar la suprafață. Dar atunci suntem superficiali și ne plictisim și de noi înșine. De aceea căutăm tot timpul noul de suprafață. Omul modern, în general, habar nu are ce înseamnă adâncimea unei relații. El este învățat să fie superficial, din leagăn până la mormânt, prin modul de viață care i se impune” (Sfântul Ioan Gură de Aur, “Cuvinte alese”). Cel ce înțelege aceste cuvinte să ia seama la sine însuși și să-și sporească atenția în relațiile cu cei asemenea, străduindu-se să evite întâi a le spune « m-am plictisit », iar mai apoi să evite însăși plictiseala, prin atenția față de taina celuiilalt. Căci, așa cum arată Pr. Dumitru Stăniloae, « relația deplină între persoană și persoană e o relație de putere în sensul bun al cuvântului, o relație de simțire opusă indiferenței și moleșelii ».

Am spune că se poate trăi bine și ignorându-i pe alții, neinteresându-ne de taina personală a celor pe care-i numim prieteni. Am putea chiar să fim mulțumiți de relațiile neroditoare, superficiale, care nu ne fac să sporim în bine cu cei apropiați, și să ne multumim cu un « bună ziua » distant și cu un « ce mai faci? » fără interes real, în privința relațiilor cu ceilalți cunoscuți. Se pierde însă ceva, iar ceea ce se pierde e parte esențială din ceea ce ne face să fim oameni. Se pierde bucuria întâlnirii cu celălalt, bucuria unei legături care ne face mai umani, în care interesul fiecăruia este binele celuiilalt; se pierde ceea ce face viața ușoară și frumoasă.

Să cauți exclusiv binele propriu cu orice preț, satisfacția personală prin tine însuși sau prin ceilalți, reprezintă garanția insatisfacției, a dezamăgirii, a disprețului față de oameni. Când cauți doar ale tale, doar propria mulțumire în sânul unei relații de orice fel, nu poți să fii neprefăcut, nu poți să nu adopți ceea ce, după cercetările din psihologie, duce la depresie, anume zâmbetul fals. Când cauți, alături de ale tale, și pe cele ale aproapelui, te trezești dobândind în mod real un bine de natură neegoistă, în care începi a simți bucuria legăturii adevărate, ziditoare. Dacă ai o durere, nu te concentrează excesiv asupra ta și a durerii tale, ci, când afli de omul de alături că are o durere, direcționează o parte a atenției tale spre el. În acest fel, nu se va rezolva necazul tău, dar s-a diminuat deja prin eliberarea de grija obsedantă; iar mutarea atenției spre celălalt purtător de Chip, te face să înțelegi mai bine că nu ești nu centrul universului și că fiecare persoană, asemeni cu tine și totodată distinctă, are o valoare cel puțin egală cu a ta. Pentru aceasta, pentru că este Chip și pentru că este om trăitor în același timp, în aceleași locuri și în aceleași vremuri cu tine, pentru că sunteți legați în ființă, nu-i nesocoti nevoile, ci caută să i le împlinești. În felul acesta vei dobândi umanitate, deschidere de minte și o perspectivă mai corectă asupra propriilor probleme.

Prietenia adevărată are ca rod bucuria. Cine nu se bucură de cei de aproape, se situează față de ei departe. Adevărul acesta este întărit de cuvintele Sfântului Ioan Gură de Aur, astfel: « Când prietenul vede pe prietenul său, se luminează și se revărsă din sine, se împletește cu acela cu o împletire care conține o dulceață sufletească negrăită și tainică ».

«Faptul că simțim că deranjăm pe cineva prin cererea noastră, stânjenala în relațiile dintre noi, arată că nu știm ce e prietenia și nici nu prea vrem să trăim adevărul ei. Pentru că nici noi nu vrem să fim deranjați, pentru că suntem închiși în noi înșine și egoiști, și nu vrem să dăruim, pentru aceea nutrim aceleași sentimente atunci când trebuie, tot pentru egoismul nostru, să întreținem relații cu alții »(Sf. Ioan Gură de Aur, « Cuvinte alese »). Este realitatea pe care cu toții o recunoaștem și în care ne situăm. Iar câtă vreme nu o depășim, rămânem înguști la minte și la inimă, rămânem în micimea noastră egocentrică de toate zilele, ratăm bucuria relațiilor autentice. Și prin aceasta ratăm o parte însemnată din bucuria vieții. Fiecare va alege modul în care vrea să treacă prin anii de viață care i-au fost dați: fie împreună cu cei asemenea, spre bucurie, fie separat de cei de aproape, spre singurătate, frustrare, teamă și tristețe.

Iuliana-Gabriela POPA

„Creștinul deplin” Studentul Gheorghe Jimboiu (†1963)

„Un alt bun prieten pe care l-am pierdut a fost Gheorghe Jimboiu, student la Academia comercială din Brașov. Era din județul Dolj și, în momentul arestării, mama lui era grav bolnavă de inimă, rămânând fără nici un sprijin. Era văduvă și el era singurul copil. După atâția ani, nu mai știa dacă era în viață sau a murit”.

Așa îl evocă Aristide Lefa în lucrarea memorialistică *Fericiți cei ce plăng* (Editura Eminescu, București, 1998, pag. 106-107) pe mărturisitorul ivit pe lume în comuna doljană Vela, la 18 octombrie 1921: „L-am cunoscut la Târgu-Ocna și, încă de la început, m-au impresionat seriozitatea și ținuta lui deosebită. Era destul de înalt, foarte slab, cu o față prelungă, cu ochii albaștri-cenușii, care-i dezvăluiau toată curăția sufletească. Avea cele mai deosebite mâini pe care le-am văzut la un om: nefiresc de subțiri, cu degete foarte lungi, mâini făcute anume pentru rugăciune sau pentru un mare pianist. Avea o minte sculptoare și o stăpânire de sine care împunea. De multe ori, când aveam momente de frământări sufletești sau mă simțeam obosit, o discuție cu el mă refăcea și mă întărea sufletește. În cuvinte simple, reușea să redea esențialul problemelor pe care le discuta, având o putere de convingere ieșită din comun”.

Tânărul student arestat prima dată în 1941 și eliberat în jurul datei de 23 august se va implica în mișcarea de rezistență anticomunistă din zona Brașovului, reușind să se sustragă valului de arestări declanșat în 1948. Avea să fie prins un an mai târziu, anchetat dur (ceea ce i-a declanșat ciroza hepatică), judecat și condamnat la 15 ani muncă silnică. În timpul cumplitelor torturi, se ruga cu putere, mărturisind că a simțit real ajutorul divin. Îmbolnăvindu-se grav și de TBC, a fost transferat la spitalul-penitenciar de la Târgu-Ocna.

Pentru memorialistul Ioan Ianoșide, Jimboiu a reprezentat cea mai frumoasă prezentă, după Valeriu Gafencu: „Între noi s-a distins din primul moment. Rostea zilnic, pe lângă rugăciunile obișnuite, de cincizeci de ori Psalmul 50, dedicându-l de fiecare dată unui om sau unei cauze. Se ruga uneori în pat, alteori la plimbare, numai să fie liniștit. Era senin și evident desprins de cele lumesti. Credea nelimitat. Izvorau din el curățenie și înțelepciune, bunătate și severitate, pace, dar și luptă, certitudine

și neobosită căutare. Înseta după apele cele mai adânci ale vieții lăuntrice” (Ioan Ianoșide, *Întoarcerea la Hristos. Document pentru o lume nouă*, Editura Christiana, București, 2006, pag. 151-152).

Împreună cu Gafencu, „sfântul închisorilor”, s-a decis să slujească întreaga viață pe Hristos și Biserica Sa. Plini de duh, amândoi căutau coordonatele creștinismului viitor și metodele de realizare. Valeriu excela în cuvânt, Gheorghe în fapt. Când a descoperit rugăciunea minții, a înlocuit treptat Psalmul de pocăință și, înaintând repede și intens, a ajuns curând să o rostească în inimă. În lumina lăuntrică, se bucura de darurile Duhului Sfânt.

Deși iubea mai presus de toate rugăciunea, era sociabil, amabil, preocupat de problemele actualității și de perspectivele de viitor. Nu voia să ajungă monah sau cleric, ci găsea că misiunea sa, deși celib, rămânea printre mireni. Era un fel de catalizator, prin darul de a se împrieteni cu toată lumea. Știa să se comporte diferentiat de la om la om. În apropierea lui, colegii de detenție își puteau ușor deschide sufletul. Pe oriunde a trecut, Târgu-Ocna, Caransebeș, Aiud, a lăsat o impresie excepțională. Iată cum îl descrie Dumitru Bordeianu, care l-a întâlnit în 1954 în penitenciarul Gherla: „L-am cunoscut pe Jimboiu, un elev del al lui Gafencu. Și el spunea mereu rugăciunea inimii, trăind numai pe coordonatele dragostei față de celălalt. Nu auzei de la el un singur cuvânt de răzburare și ură. Un înger în trup. Am asistat odată la o extracție de măsă, fără anestezic, făcută lui Jimboiu. A durat foarte mult această intervenție stomatologică, dar el nu a scos nici un sunet și nu a schițat nici un gest de durere. (...) A fost condamnat la ani grei de închisoare, nu pentru declarațiile lui, ci pentru ale altora, ieșind astfel din anchetă cu

conștiința curată că nu antrenase cu el alți tineri în temniță. Am cunoscut în viața mea fel de fel de oameni, atât înainte cât și după detenție, dar n-am întâlnit un altul, indiferent de vârstă sau pregătire, care să înțeleagă Ortodoxia și să iubească pe Hristos ca Jimboiu.

Din momentul în care l-am cunoscut, n-am mai citit Viețile Sfinților ca pe o lectură oarecare. Cunoscându-l, orice îndoială, orice suspiciune că au existat și mai există sfinți pe pământ a fost spulberată pentru totdeauna din sufletul meu. Acest martir, cu fizicul lui de sfânt bizantin, a fost pentru mine modelul de neegalat a ceea ce trebuie să fie și să facă omul pentru mântuirea lui și a neanului care l-a conceput” (Dumitru Bordeianu, *Mărturisiri din mlaștina disperării*, Editura Scara, București, 2001, pag. 369-371).

Despre apropierea trecerii în veșnicie a „creștinului deplin”, așa cum îl considera, Liviu Brânzaș mărturisea: „Nimic nu indică faptul că omul acesta știe că va muri. Nici un semn de neliniște nu i se poate citi pe chip. Poate că alții ar fi căzut în disperare și ar fi bătut la ușă ca să fie duși la spital. El bate la o altă poartă, cu credință și cu smerenie: la poarta Cerului spre care năzuiește. Sunt convins că acest trăitor profund al lui Hristos a fost trimis de Pronie ca să vadă cum se apropie de moarte un om care a pășit peste pragul sfinției. Privindu-l, simt că este omul de care m-aș rușina cel mai mult, dacă mi-ar cunoaște păcatele. Nu pentru că m-ar judeca cu asprime, deoarece el este omul pe care l-am simțit trăind dragostea frățească în modul cel mai pur, ci pentru că, în timp ce el zboară prin sferele celeste, eu zac neputincios și ticălos în genună” (Liviu Brânzaș, *Raza din catacombă. Jurnal din închisoare*, Editura Scara, București, 2001, pag. 225-226).

Sănătatea precară și lipsa unei asistențe medicale i-au grăbit moartea de mucenic în 1963 la Aiud. Deși adesea a stat laolaltă cu delatorii sau oamenii fără Dumnezeu care l-au chinuit sau l-au provocat, i-a dominat cu bunul lui simț, cu tact desăvârșit și cu marea sa putere de a iubi. Luptătorul pentru dreaptă credință Gheorghe Jimboiu s-a identificat cu nobila chemare a Fiului lui Dumnezeu, așa cum numai sfinții au înțeles: „Venii la Mine toți cei osteniți și împovărați și eu vă voi da odihnă”. Un sigur candidat la canonizare...

R.D.

Explicarea Dumnezeieștii Liturghii

Experiențe din viețile sfinților, preoților, monahilor și credincioșilor (XXVIII)

„Milă și iertare de păcatele și de greșelile noastre, la Domnul să cerem...”

Mila și iertarea sunt două realități diferite. Prima se dăruiește prin rugăcini și rugăminți și înseamnă îngăduința lui Dumnezeu pentru micile noastre greșeli, până ajungem la Spovedanie. Cea de-a doua se dăruiește prin pocăință și Taina Spovedaniei și înseamnă curățirea de păcate și redobândirea „inferiei”. Diferite sunt și alte două realități: greșeala și păcatul. Greșeala înseamnă o cădere ușoară, săvârșită, în principal, din neglijență sau neluare aminte. Ea ofensează pe Dumnezeu, dar nu cu intenție rea.

Păcatul este fapta rea, cuvântul blasfemiator, gândirea desfrănată și dorința vicleană. Înseamnă încălcarea poruncilor evanghelice și dumnezeiești, fie prin intenție rea și premeditată, fie prin indiferență și nesimțire morală. El necesită pedeapsă: „plata păcatului este moartea”.

Atunci apare întrebarea: „Cum se va mântui omul”? Cercetarea conștiinței ne măhneste, ne doare, ne obsedează, de aceea întrebăm prin gura Apostolului Pavel: „Om nenorocit ce sunt! Cine mă va izbăvi de trupul morții acesteia?”

Foarte mulți oameni, în special din America și Europa, aleargă pentru a-și rezolva problemele la neuropsihiatri, la psihologi, dar și la astrologi, magi, medium-uri, sau la cunoscuți, prieteni, rude, chiar și la icoane. Aceștia, oriunde ar merge vor găsi ușurare

provizorie, dar izbăvire de vinovăție, nu. Niciun om nu poate pătrunde în adâncurile celuialt. Medicii îi pot da sedative celui stăpânit de angoase și obsesii, dar când se va trezi, acesta va avea vina în sufletul lui. Nimeni nu are puterea, nici stăpânirea să pătrundă în altarul sfânt al conștiinței celuialt, atât cât să-l izbăvească de muștrări. Odată cu trecerea timpului, durerea trupului se stinge, rana se vindecă, ispita și răul trec, însă, muștrările sufletului nu pot fi nici vindecate, nici alungate. Singurul care reușește aceasta este Dumnezeu, care oferă izbăvire prin Taina Sfintei Spovedanii, sub epitrahilul duhovnicului.

Puterea iertării și lăsarii păcatelor există și constituie lucrarea Iconomie divine pentru mântuirea noastră. Dumnezeu, prin Sângele Său a întemeiat Biserica și Sfintele Taine, prin care omul se mântuiește.

Sfântul Pavel cel Simplu, a mers ca închinător într-o mănăstire. Era duminică și monahii se adunau în biserică să slujească. El a stat într-un colț și de acolo, fără să se arate, observa pe frații care veneau în biserică pe rând. Avea harisma de la Dumnezeu să vadă ceea ce se întâmplă în sufletele oamenilor. Cei mai mulți, frați aveau fața veselă, ceea ce dezvăluia imediat și starea lor interioară. Fiecare era însoțit de îngerul păzitor, care

strălucea și acela de bucurie. Toți arătau pe chipul lor sfințenie și lucrarea virtuților. Avva Pavel, îi mulțumea lui Dumnezeu din inimă, pentru toate acestea.

Un monah întârziat, a ajuns și el la un moment dat. Chipul lui era însă, întunecat și sălbatic. Tulburat, călugărul era urmat de mai mulți demoni care se osteneau să-l tragă fiecare de partea lui. Toți îi întâpau urechile, mințea, inima. Acela, nefericitul, se purta ca un om pierdut, iar îngerul lui păzitor îl urma întristat și cu capul plecat. Ceva îl împiedica să se apropie.

Sfântul Pavel a oftat adânc și a început să plăngă cu amar și să facă metanii pentru sufletul chinuit al fratelui. Sfânta Liturghie s-a încheiat, iar monahii au început să se retragă unul câte unul. Sfântul i-a petrecut cu privire și se bucura să-i vadă mai luminoși decât la venire, și pe ei și pe îngerii lor. Nu s-a miscat din locul lui și a așteptat să-l vadă pe acela pentru care se rugase atât la Sfânta Liturghie. N-a întârziat să apară și acela, dar chipul lui se schimbă, iradia de lumina, iar duhurile viclene pieriseră și îngerul păzitor îl acoperea cu aripile, mulțumit și strălucitor acum!

- Slavă Tie, Doamne, i-a scăpat de pe buze Sfântului fără să vrea. Frații s-au întors și l-au privit cu mirare. Atunci, Sfântul Pavel le-a descoperit ce văzuse în acea dimineață la biserică. Toți l-au înconjurat pe acel călugăr,

ca să le spună în ce stare sufletească venise la Liturghie și cum plecase. Acela, desigur, n-a ezitat să mărturisească public, și să spună următoarele:

- Până astăzi, mi-am petrecut zilele în trândăvie. Patimile mă asaltau, gândurile clocoteau în inima mea, iar mințea se întunecase. Însă, Dumnezeu m-a miluit. Am auzit un îndemn lăuntric să citesc din cartea profetului: „Nu mai faceți rău înaintea ochilor mei. Încetați odată! Învățați să faceți binele, căutați dreptatea, ajutați pe cel apăsător, faceți dreptate orfanului, apărați pe văduvul... De vor fi păcatele voastre precum smoala, ca zăpada le voi albi, și de vor fi ca purpura, ca lăna le voi face” (Isaia 1,16-18).

Și inima mea a fost zdrobită și ochii mi s-au umplut de lacrimi. Am căzut în genunchi și am cerut ca fiul cel pierdut, mila lui Dumnezeu: „Tată, am greșit la cer și înaintea Ta...! Precum tâlharul „Pomeneste-mă, Doamne, când voi veni în împărăția Ta”, ca și vameșul: „Dumnezeule, milostiv fi mie păcătosul”, ca leprosul și ca orbul „Iisuse, Învățătorule, miluiește-mă”.

M-am ridicat ușurat de povara vinovăției mele și am luat hotărârea să nu mai păcătuiesc din nou și să mă spovedesc imediat. Avva Pavel și frații mănăstirii, s-au minunat de această mărturisire și i-au zis:

- Într-adevăr, neprețuită este virtutea pocăinței, a hotărârii omului de a nu mai păcătui.

Protopresbiter Stefanos ANAGNOSTOPOULOS,

Explicarea Dumnezeieștii Liturghii cu ajutorul unor evenimente și a unor experiențe din viețile sfinților, preoților, monahilor și credincioșilor, Editura Bizantină, București, 2005, pag. 262-266.

După „inima” lui Dumnezeu Dreptul Iezechia, regele lui Iuda

Biserica iezuită din Roma. Secolul XVII. La slujba religioasă se cântă oratoriul latin al lui G. Carissimi, un dialog între cor și solist, în care un cunoscut personaj biblic – solistul – povestește corului întâmplările vieții sale. Subiectul îi va preocupa și pe I. Costi, J. N. Forskel și pe numeroși compozitori englezi din secolul al XIX-lea, care au prelucrat tema în cantate destinate cultului religios. Contemporan cu marele profet Isaia și urmașul unui părinte idolatru și necredincios, regele Iezechia – personalitatea immortalizată în artă, dar și în cărțile Regilor și în profetica lucrare a lui Isaia – a făcut cele ce sunt plăcute lui Dumnezeu, asemenea strămoșului său David.

Temerarul reformator religios

Când la 25 de ani, Iezechia se urca pe tronul regatului lui Iuda, porțile templului fuseseră închise, candelarele stinse, tămâia nu mai ardea... Tânărul rege moștenește o țară închinată altuia. Regatul frate din Nord devenise provincie asiriană pustiită. Conducătorul iudeu însuși fusese prins între suveranul din Asur și cele două puteri regionale rebele, Egiptul și Babilonul.

De la începutul misiunii regale, Iezechia și-a propus să restabilească împreună cu slujitorii de la templu cultul religios: redeschide porțile Templului (acoperite acum cu lame de aur), curăță sanctuarul și, alături de mai marii cetății, în cântări de laudă și sunete de trâmbițe resfintește locul prezenței lui Iahve.

Sărbătoarea Paștilor (Pesah), amânata din pricina evenimentelor capătă o importanță excepțională. Din vremea înțeleptului Solomon nu mai cunoscuse un asemenea fast. Credinciosul cărmuitor a poruncit să se proclame în tot regatul și chiar în ținuturile ocupate de tăvălugul asirian, edictul prin care toți fiii lui Israel sunt îndemnați să se întoarcă la cultul lui Iahve. Și, chiar dacă

printre semințiile nordice chemarea micului rege din sud stărnește zâmbet la Ierusalim, mulțimile s-au adunat ca în sărbătorile de odinioară. Altele păgâne sunt doborâte în pârâul Chedron, idolii sunt sfărâmați. Din cauza rătăcirilor pricinuite poporului, nici șarpele de aramă înălțat cândva de Moise nu a fost crutat. Sărbătoarea pascală, proiectată să dureze o săptămână, s-a prelungit timp de 15 zile cu prisos de daruri la Templu.

Activitatea literară intensă îi atrage pe credincioșii risipiți și conferă bază temeinică reformei. „Oamenii lui Iezechia”, reuniți într-un fel de academie regală, au contribuit la redactarea și păstrarea noii versiuni a *Deuteronomului*, au adunat *Proverbele*, *Cântarea Cântărilor* și *Eclesiastul* regelui Solomon și au ajutat la editarea cărții Isaia, împreună cu trimisul divin contemporan lor.

Amenințarea asiriană biruită

Mulți nori cenușii au brăzdat cerul domniei lui Iezechia. Atins de o boală grea și anunțat că va sfârși curând, regele imploră cu lacrimi mila Atotțitorului într-o fierbinte rugăciune, devenită celebră (Isaia 38, 10-20). Profetul se întoarce să-i vestească apropiata însănătoșire, încă 15 ani de domnie și izbăvirea de sub supremația Asiriei. Se produce o altă minune: când vindecatul cere un semn, prin mijlocirea lui Isaia, Iahve dă înapoi umbra cadranelor solar, ca și cum timpul s-ar scurge înapoi (IV Regi 20, 9-11 și Isaia 38, 7-8), asemănare cu oprirea soarelui în vremea lui Iosua Navi.

Felicitanându-l pentru însănătoșire, conducătorul Babilonului Merodac Baladan intenționa să câștige un aliat util împotriva Asiriei amenințătoare. Neinspirat, regele iudeu cade în cursă. Prin gura aceluiași profet, Dumnezeu lui Israel îl muștră că s-a încrezut mai degrabă

în puterea oamenilor și-i vestește robia babiloniană a urmașilor (IV Regi 20, 16-18). Fără crâcnire, Iezechia primește pedeapsa și consolarea: „să fie pace și liniște în zilele mele!”.

Senaherib asirianul pornește o expediție, supune Ascalonul și Acaronul, zdrobeste oastea egipteană și-l prinde pe rebelul reformator „ca o pasăre în colivie”. Deși Iezechia își oferă toate comorile de la palat, învingătorul dorește ca Ierusalimul să se predea necondiționat.

Temerarul evreu prinde din nou curaj: astupă izvoarele de apă în afara cetății spre însetarea asediatorilor și, la încercările trimișilor asirieni de a-i demobiliza pe israeliți, își sfășie hainele, se îmbracă în sac și merge să se roage la Templu. Din nou vocea profetică: Isaia îi face cunoscut că Senaherib se va întoarce în țara sa și va pieri de sabie. Noaptea următoare, peste 125.000 de asirieni vor fi secerati „neșteptat” de ciumă... În zori cuceritorul Senaherib este nevoit să facă

întoarsă calea. La scurt timp va fi asasinat. Poporul din Iudeea a cototit că Dumnezeu a trimis un înger care i-a gonit pe sotopitori.

Dreptul rege și-a trăit ultimii ani de guvernare în pace și liniște. „Și tot Iuda și locuitorii din Ierusalim i-au făcut mare cinste la moartea sa”, fiind așezat în mormântul fiilor lui David. Pomenit de lumea creștină spre sfârșitul lunii lui Gustar, binecuvântatul Iezechia (alături de reformatorul Iosia) a rămas posterității ca unul dintre puținii regi ai Vechii Legi după „inima lui Dumnezeu”, care a reușit pentru câteva decenii (aproximativ 720-690 î. Hr.) ca Ierusalimul să redevină cetatea credinței adevărate.

Diacon Prof. Cornel DRAGOȘ

„CENTRUL DE PELERINAJE SF. FILOTEIA“ AL EPISCOPIEI ARGEȘULUI ȘI MUSCELULUI

Preot responsabil: Vuțan Ciprian Constantin;
Str. George Stephănescu, nr. 1B, cart. Găvana, Loc. Pitești, Jud. Argeș;
Tel. 0722.35.35.11 și 0740.073.778; Fax: 0348.80.92.64;
E-mail: pr_cipriantvutan@yahoo.com; www.eparhiaargesului.ro

PELERIN ÎN GRECIA CREȘTINĂ

„Pe urmele Sfântului Mare Mucenic Dimitrie, Izvoritorul de Mir“ (31 August-5 septembrie 2009)

Ziua 1: Plecare din Pitești, ora 06 :00, pe traseul Giurgiu - Ruse - Sofia. Popas la Mănăstirea Rila, cea mai renumită mănăstire din Bulgaria, unde se află moaștele Sfântului Ioan de Rila (sec. X). **Cazare Sandanski Ziua 2:** Mic dejun. Plecare spre Salonic - al doilea loc al misiunii apostolice a Sf. Apostol Pavel. Se vizitează: Biserica cu moaștele Sf. Dimitrie Izvoritorul de mir, Agora Romana, Biserica Sf. Sofia (cu moaștele Sf. Vasile cel Nou), Piata Aristotel, Catedrala Mitropolitană (cu moaștele Sf. Grigorie Palama), Turnul Alb etc. Seara, sosire la Kalambaka - măreată și unica vatră isihastă ortodoxă. **Cazare Kalambaka Ziua 3:** Mic dejun. Dimineață dedicată vizitării celui mai mare și mai important centru monastic al Greciei după Sf. Munte: Complexul Monahal de la Meteora (Mănăstirea Marelui Meteor - Schimbarea la Față) și a Mănăstirii Varlaam. Plecare spre Atena. **Cazare Atena Ziua 4:** Mic dejun. Plecare spre Portul Pireu. Îmbarcare pe ferry-boat cu destinația Insula Eghina („Patria Fisticului”), pentru a vizita M-tirea Sf. Nectarie (vindecătorul de cancer) - Sfântul Sec. XX. După amiază, tur al orașului Atena, vizita la poalele Acropolei, ghid grec. **Cazare Atena Ziua 5:** Mic dejun. Plecare spre Insula Evia, vom vizita Biserica Sf. Ioan Rusul (optional 14 euro/persoană). Apoi traversăm pe partea continentală a Greciei și vizităm Mănăstirea Katoxenia, unde se află Brăul Maicii Domnului. Facem apoi un popas pe Valea Tembi la grotă Sf. Paraschiva a Greciei. **Cazare Paralia-Katerini Ziua 6:** Mic dejun. Plecare spre țară.

Pret: 199 EURO și 59 RON (pentru grup de min. 40 pers.)

209 EURO și 59 RON (pentru grup de min. 30 pers.)

Pretul include: - transport autocar conform normelor internaționale, 5 cazari la hotel categoria C (similar 2-3 *România)
5 mic dejun la restaurante clasificate conform hotelului, - tururile de oraș din program, - preot însoțitor

Regulile morale ale Sfântului Vasile cel Mare (XXVII) Să imităm pe Hristos și pe sfinții Lui

Omul este creat după chipul lui Dumnezeu și chemat să atingă prin sinergie asemănarea cu Creatorul său. Sinergia sau concurența dintre voința umană și harul Duhului Sfânt îl ajută pe om să își asume și să împlinească voința divină cuprinsă în porunci.

Dacă în Vechiul Testament omul a primit poruncile divine din gura proorocilor, așa cum s-a întâmplat pe muntele Sinaiului cu revelarea Decalogului, prin venirea lui Iisus Hristos omului i s-a predat Legea cea Nouă de către Însuși Fiul lui Dumnezeu. În și prin Hristos Legea își descoperă incontestabila sa calitate de expresie a voinței divine, al cărui scop nu este revelarea unei Ființe Supranaturale justițiare, nemitarnice, ci mai presus de toate a unui Tată iubitor, grijuliu și bun, ce își jertfește Fiul Cel Unul Născut, din iubire față de fiii cei creați și înfițați prin Duhul Sfânt: „Căci așa a iubit Dumnezeu lumea, încât pe Fiul Său Cel Unul Născut l-a dat, ca oricine crede în El să nu moară, ci să aibă viață veșnică” (Ioan 3, 14).

Asadar, dacă Dumnezeu este Iubire, ca reciprocitate intrintrințară, și dacă această Iubire se manifestă în cel mai plener mod cu putință în Jertfă, cum altfel ar fi putut să fie expresia voinței divine, dacă nu ca Lege a Iubirii adusă în lumea fiilor de către Fiul:

„Să iubești pe Domnul Dumnezeul tău din toată inima ta și din tot sufletul tău și din toată puterea ta și din tot cugetul tău, iar pe aproapele tău ca pe tine însuși” (Luca 10, 27; Matei 22, 37-39).

Golirea de slavă a Fiului lui Dumnezeu și ascultarea Sa iubitoare până la moarte față de Tatăl în folosul oamenilor, acrivia manifestă în respectul față de legea veche (pe care a împlinit-o prin Sine) și grija Sa față de om, fac din Iisus Hristos nu numai Dumnezeul după al cărui chip am fost creați, nu numai Fiul Împăratului ceresc, ci Modelul fiecărui creștin: „...învățați-vă de la Mine, că sunt blând și smerit cu

inima... (Matei 11, 29) și iarăși „Cel ce îmi urmează Mie, nu va umbla în întuneric, ci va avea lumina vieții” (Ioan 8, 12).

Pierzând comuniunea cu Dumnezeu prin alungarea din Rai, omul a căutat să își creeze diferite modele spre care să tindă. Orientarea către model poate fi interpretată ca o denaturare a asemănării, de vreme ce omul nu a mai văzut în plenitudinea divină, la care se raporta în starea primordială, sensul și scopul existențial.

Așa se face că regresarea spre animalitate a determinat omul să își centreze atenția mai întâi spre modele ce excela mai ales prin calități de ordin fizic (forță, duritate), ca expresii ale voinței de putere, cum ar spune Nietzsche. Cu timpul, calitățile estetice și cele intelectual-morale au venit să întregască chipul modelului (așa cum era kalocagatonul grecesc), pe care literatura și istoria antice ni l-au prezentat ca fiind eroul: Hercule, Ahile, Ulise, Spartacus etc.

Nașterea creștinismului descoperă lumii un nou tip de model, unul teandric, divino-uman, Iisus Hristos, Fiul al lui Dumnezeu și Fiul al Omului, Atotputernic în dumnezeirea Sa și kenotic în întruparea Sa ascultătoare, Atotînțelept prin nașterea din veci și până în veci din ființa Tatălui și jertfelnic în iubirea Sa ca Fiul al Omului.

Deși timp îndelungat s-a raportat la Acesta, omul a crezut de cuviință că trebuie să facă un dublu salt pentru a-și construi un alt tip de model: un salt în trecut, ca o reîntoarcere și reevaluare a valorile antichității greco-romane, ca o reînprospătare a mitului antic, unde enciclopedistul slujitor al zeiței rațiunii trona de departe ca model, și un salt în viitor, ca o proiectare revoluționară a omului nou, eliberat de orice barieră sau însoțire de ordin divin.

Aceste modele impuse de Reformă, Renaștere și Revoluție au fost treptat depășite de modelele moderne și postmoderne, a căror tipologie sochează prin lipsa din ce în ce mai evidentă o

oricărui norme morale sau etice. Incultura și viciile, opulența și violența reprezintă apanajul modelului actual, cu care pătratul de sticlă agățat mai nou pe perete ne bombardează.

Impotriva acestui model Biserica promovează icoana lui Hristos și a sfinților Săi, care nu printr-o imitare exterioară, ci printr-o trăire autentică în, cu și prin El, au dobândit veșnicia. Veridică acum mai bine de un mileniu și jumătate, dar la fel de importantă și astăzi, regula morală a XXVII-a a Sfântului Vasile cel Mare ne îndeamnă, spunându-ne că „Nu trebuie să ne potrivim celor străini de învățătura Domnului, ci trebuie să imităm pe Dumnezeu și pe sfinții Săi, după puterea ce ni s-a dat de către El” (Sfântul Vasile cel Mare, Regulile morale, Regula 27, PSB vol. 127).

Toți cei care au urmat lui Hristos, asumându-și învățătura Lui au dobândit pacea, siguranța, echilibrul, bucuria de a trăi, și-au învesmântat ființa cu darurile Duhului Sfânt, au urmărit un scop bine definit: mântuirea. Sfinții sunt cel mai elocvent răspuns dat celor care întreabă: ce îți conferă imitarea lui Hristos? Sfântul a fost semenul meu, aproapele meu, om ca și mine, cel care a actualizat icoana lui Hristos în viața lui, în ființa lui. El este omul care a atins asemănarea cu Dumnezeu, a cunoscut veșnicia: „Nu mai trăiesc eu, ci Hristos trăiește în mine. Și viața de acum, în trup, o trăiesc în credința în Fiul lui Dumnezeu, Care m-a iubit și S-a dat pe Sine Însuși pentru mine. Nu lepăd harul lui Dumnezeu; căci dacă dreptatea vine prin Lege, atunci Hristos a murit în zadar.” (Galateni 2, 20-21).

Asadar Hristos și sfinții Săi reprezintă modelul peren la care trebuie să se raporteze fiecare creștin, mai cu seamă astăzi, când deusolarea socială determinată de criza mondială, a șters aura unor modele extrem de mediatizate, reducându-le la ilustrul stadiu de șarlatani, mincinoși, impostori etc.

Pr. Napoleon Nicolae DABU

Calendarul evenimentelor istorico-religioase

20 - 26 august

20 august

1469 - În bătălia de la Lipnic, pe Nistru, oastea binecredinciosului voievod Ștefan cel Mare, domn al Moldovei (1457-1504), îi învinge pe tătari.

1839 - A fost înființată de către studenții români aflați la studii la Paris, „Societatea

pentru învățătura poporului român”, care a contribuit la dezvoltarea conștiinței naționale românești.

1864 - S-a născut la moșia Florica, azi Ștefănești (jud. Argeș), Ionel I.C. Brătianu, membru de onoare al Academiei Române, inginer, om politic, președinte al Partidului Național Liberal, ministru și prim-ministru în mai multe mandate între anii 1897-1927.

21 august

1723 - A încetat din viață Dimitrie Cantemir (foto), domn al Moldovei (1693; 1710-1711) și cărturar umanist, scriitor, istoric, filosof, om de știință umanist (n. 1673).

1862 - Domnitorul Alexandru Ioan Cuza a semnat actul de înființare a corpului de ofițeri sanitari. Prin înaltul Decret Românesc nr. 4629 a luat ființă Corpul Ofițerilor Sanitari din Armată, atestându-se astfel medicina militară ca element specializat pentru asigurarea sănătății efectivelor militare.

1945 - După comunicatul diplomaților britanic și american, în care se arată că cele

două puteri nu recunosc guvernul Petru Groza, regele Mihai I, sprijinit de Iuliu Maniu și Constantin Brătianu, liderii principalelor partide democratice, cere demisia guvernului procomunist. Având sprijinul sovieticilor, Petru Groza refuză să demisioneze; în aceste condiții regele va declanșa „greva regală”.

1972 - A trecut în veșnicie, la Mogoșoaia lângă București, Nichifor Crăinic, botezat Ion Dobre, scriitor, poet, ziarist, om politic, autor, director de reviste, editor, filosof (creator al curentului gândirist), pedagog și teolog român. Pe plan politic s-a plasat la extrema dreaptă și a fost adeptul tendințelor tradiționaliste religioase, susținând că România trebuie să rămână credincioasă moștenirii spirituale creștin-ortodoxe (n. 1889).

22 august

1233 - Prima mențiune documentară a unui „ban de Severin”, în persoana lui Luca.

1456 - Vlad Tepeș redevine domn al Țării Românești (1456-1462), după înlăturarea lui Vladislav II.

1785 - Promulgarea patentei de „desființare a iobăgiei” în Transilvania, prin care li se recunoștea țăranilor iobagi dreptul de strămutare.

1890 - A murit Vasile Alecsandri, poet, dramaturg, om politic, redactor și proprietar al

revistei „România literară”; a publicat prima culegere de poezie populară românească („Poesii populare ale românilor. Balade. Cânteece bătrânești”).

23 august

1752 - A murit Grigore al II-lea Ghica, domn al Țării Moldovei (1726-1748) și al Țării Românești (1733-1735 și 1748-1752), ctitor al mănăstirilor Frumoasa (Iași) și Pantelimon (București).

1917 - Ecaterina Teodoroiu, eroina sublocotenent a căzut în Bătălia de la Mărășești din Primul Război Mondial. A fost înmormântată pe câmpul de luptă, dar mai târziu trupul ei a fost mutat în Mausoleul de la Mărășești (n. 1894).

1944 - Al Doilea Război Mondial: România a ieșit din alianța cu puterile Axei, trecând de partea aliaților. Mareșalul Ion Antonescu, conducător al statului, a fost arestat în urma loviturii de stat organizată de regele Mihai I al României și s-a format un guvern condus de Constantin Sănătescu.

24 august

1865 - S-a născut Ferdinand Viktor Albert Meinrad von Hohenzollern-Sigmaringen, cunoscut ca Ferdinand I de Hohenzollern-Sigmaringen rege al României (1914-1927), care (...) luând cărma țării la 11 octombrie 1914, a tras sabia la 15 august 1916 pentru dezrobirea românilor de peste vechile hotare, înfăptuind întregirea neamului și încoronându-se la 15 octombrie 1922 la Alba-Iulia ca primul Rege al tuturor românilor, după cum stă scris pe lespedea de mormânt de la Curtea de Argeș a celui de-al doilea rege al României.

1820 - A murit Ion Budai-Deleanu, scriitor,

filolog, lingvist, istoric și jurist român, reprezentant de seamă al Școlii Ardelene.

1932 - A trecut hotarul vieții Georgehe Cucu, clasic al muzicii corale românești, compozitor, dirijor și folclorist român. A funcționat ca profesor provizoriu la Catedra de Teorie și Solfegeii la Conservatorul din București (1920), profesor la Seminarul „Nifon” din București (1920-1932), profesor de Armonie la Academia de Muzică Religioasă din Capitală (1928-1932) (n. 1882).

25 august

1873 - S-a născut Lucia Sturdza Bulandra, actriță română, una dintre marile figuri ale scenei românești, de neuitat în roluri de compoziție din dramaturgia universală și națională, spirit organizatoric, talent pedagogic ce a format generații întregi de actori (d. 1961).

1929 - Experimentarea cabinei catapultabile de avion construită în premieră de românul Anastasie Dragomir. Evenimentul a avut loc pe aeroportul Orly, Paris.

26 august

1860 - A fost instituită prima agenție diplomatică a Principatelor Unite la Paris.

1883 - Are loc întrevederea dintre Brătianu și Bismarck, la Gastein, premergătoare tratatului de alianță româno-austro-ungar.

1884 - Moare Carol Davilla, medic și farmacist român de origine franceză.

1886 - S-a născut D. Rădulescu, medic român, cel care a pus bazele Societății Române de Ortopedie.

Prof. Gabriel FIRUȚĂ

COMUNICAT DE PRESĂ

Patriarhia Română își manifestă îngrijorarea față de statutul disciplinei religie în planurile-cadru ale învățământului primar, gimnazial și liceal

În contextul dezbaterii referitoare la proiectele legilor educației, Patriarhia Română își manifestă îngrijorarea față de intenția de excludere a disciplinei religie din planurile-cadru ale învățământului liceal și de a oferi un statut incert acesteia în învățământul primar și gimnazial.

Patriarhia Română reamintește că, potrivit art. 32. alin. (7) din Constituția României, „în școlile de stat, învățământul religios este organizat și garantat prin lege”. Acest drept constituțional redobândit după 1990 reprezintă un act de dreptate și o reparație morală față de abuzurile comise în această privință de regimul comunist ateu în anul 1948, când disciplina religie a fost îndepărtată din învățământul primar, gimnazial și liceal. Astfel, potrivit Legii Învățământului nr. 84/1995, republicată, art. 9, alin. (1), prezența disciplinei religie în schema orară este obligatorie la toate nivelurile de învățământ, cu posibilitatea pentru elevi de a nu frecventa orele de religie, la solicitarea scrisă a părintelui sau a tutorelui legal constituit.

Confruntându-se încă de anul trecut cu încercarea de a exclude religia din planurile-cadru ale învățământului

liceal, ca parte a trunchiului comun, Patriarhia Română a demarat campania *Nu vrem liceu fără Dumnezeu!*, în urma căreia s-au primit peste 140.000 de mesaje de susținere. În acest context, în ziua de 29 februarie 2008, la Palatul Patriarhiei din București, conducătorii și reprezentanții cultelor religioase recunoscute în România și-au exprimat poziția comună cu privire la menținerea disciplinei religie în planurile-cadru ale învățământului liceal, ca parte a trunchiului comun.

În conformitate cu articolul 26 (3) din Declarația Universală a Drepturilor Omului, care prevede că „părintii au dreptul de prioritate în alegerea modului de educație acordată copiilor lor”, considerăm că orice schimbare a prevederii cu privire la statutul disciplinei religiei în sistemul de învățământ public trebuie să țină cont de părerea unui popor eminent religios, cum este poporul român. Un motiv în plus pentru menținerea religiei în învățământul preuniversitar îl reprezintă tocmai integrarea țării noastre în structurile europene, în majoritatea statelor Uniunii Europene religia fiind disciplină școlară, sub diferite denumiri: Educație

religioasă (Austria, Danemarca, Germania, Grecia și Irlanda), Educație moral-religioasă (Anglia), Morală și educație religioasă (Portugalia), Educație religioasă și morală (Luxemburg), Creștinism, Religie și Etică (Norvegia), Religie sau etică (Belgia), Mișcări ideologice religioase (Olanda), Religie (Finlanda, Italia și Spania). Astfel, statele Uniunii Europene promovează un sistem de învățământ care valorifică potențialul educativ al religiei pentru modelarea conduitei sociale și individuale.

Dacă anul 1990 reasază religia la locul firesc în școala românească, „nu este drept să ștergi, în numele laicității, secole de istorie și cultură inspirate de credința religioasă”, după cum susține Preafericitul Părinte Patriarh Daniel în mesajul său din cadrul campaniei *Nu vrem liceu fără Dumnezeu!*.

**BIROUL DE PRESĂ
AL PATRIARHIEI ROMÂNE**

Administrative
bisericească

Ghid practic pentru examenul de capacitate preoțească (IV)

Epitropul și comitetul parohial

Tema a 6-a:

Epitropul: alegere și atribuții.

Răspuns:

În Statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române, art. 63, 65 lit. e) și 187 alin. 1 și 2:

Art. 63 - Consiliul parohial delegă unul sau doi membri care, în calitate de epitropi, sprijină parohul în administrarea corectă și eficientă a bunurilor parohiale. Numele epitropilor se comunică protopopiatului pentru aprobare într-o ședință de lucru a acestuia.

Art. 65 - Preotul paroh, ca administrator al bunurilor parohiale, are următoarele îndatoriri:

e) să se îngrijească, împreună cu ceilalți preoți slujitori și cu epitropii, de luarea măsurilor pentru întreținerea, repararea și restaurarea edificiilor bisericesti parohiale, ale instituțiilor culturale, social-filantropice și fundationale, a casei parohiale, a curții și cimitirului parohial, precum și a altor bunuri bisericesti parohiale; să construiască sau să cumpere o casă parohială, acolo unde nu există;

f) să se îngrijească, împreună cu ceilalți preoți slujitori și cu epitropii, de înscrierea în evidențele parohiale și ale autorităților centrale și locale competente a bunurilor mobile și imobile ale parohiei, de buna administrare a acestora, precum și de întocmirea și buna păstrare a actelor de proprietate, potrivit prevederilor statutare, regulamentare bisericesti, hotărârilor organelor bisericesti centrale și eparhiale. Câte o copie legalizată a actelor de proprietate a bunurilor parohiei se păstrează la protopopiat și la Centrul eparhial

Art. 187 - (1) Cimitirul se administrează de către Consiliul parohial, Consiliul mănăstiresc sau protopopiat, sub controlul periodic al Centrului eparhial.

(2) La parohie, cimitirul stă sub supravegherea preotului paroh, a epitropului și a Consiliului parohial, iar la mănăstire, a starețului (stareței), care sunt datori a se îngriji de împrejurarea și întreținerea lui.

Tema a 7-a:

Comitetul parohial: definiție, componență, atribuții.

Răspuns:

În Statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române, art. 66-67:

Art. 66 - (1) Comitetul parohial este organismul bisericesc parohial care funcționează sub președinția de drept a preotului paroh. Membrii Comitetului parohial sunt aleși de Adunarea parohială. Comitetul parohial are un număr dublu de membri față de cel al Consiliului parohial.

(2) Comitetul parohial este alcătuit din persoane majore ale comunității parohiale, pe principiul voluntariatului.

(3) Comitetul parohial este prezidat de paroh, ajutat de un birou de conducere compus din: coordonator de programe, secretar și casier.

(4) Comitetul parohial are prevederi și evidență gestionară proprie în cadrul bugetului parohial pentru activitățile desfășurate, utilizând, sub controlul preotului paroh, același cont bancar, și face justificarea financiară anuală față de Consiliul parohial.

Pentru controlul financiar al Comitetului parohial sunt desemnați 2 cenzori de către Consiliul parohial.

(5) Revocarea membrilor Comitetului parohial se face potrivit procedurii prevăzute pentru membrii Consiliului parohial la art. 60 din prezentul statut.

Art. 67 - (1) Comitetul parohial are 5 servicii, fiecare fiind condus de un coordonator numit de către biroul de conducere.

(2) Serviciile Comitetului parohial au următoarele atribuții:

a. Serviciul social:

1. cooperează permanent cu asistenții sociali ai parohiei, protopopiatului și Centrului eparhial;
2. cooperează în Comitetul parohial, pentru colaborare, pe asistentul social ori lucrătorul social de la primăria locală sau, după caz, îl invită la ședințele Comitetului parohial;
3. colaborează cu unitățile medicale și sprijină diferite programe de sănătate;
4. se ocupă cu ajutorarea săracilor, orfanilor, văduvelor și a vârstnicilor;

5. sprijină integrarea socială a deținuților eliberați din penitenciare;

6. sprijină reinserția socială a tinerilor instituționalizați care, după împlinirea vârstei de 18 ani, au părăsit centrele de plasament;

7. cooperează cu organizații neguvernamentale, în condițiile legislației bisericesti în vigoare;

8. sprijină programul de asistență maternală și adopțiile naționale;

9. promovează și susține programe social-filantropice ale parohiei; sprijină și întreține cantina socială a parohiei;

10. cooperează în permanență cu preoții misionari din sistemul de sănătate, penitenciare și armată, aziluri, orfelinate etc;

11. cu acordul autorității bisericesti superioare, colectează ajutoare în situații de urgență și sprijină constituirea unui fond financiar pentru astfel de situații;

12. sprijină programele de prevenire și eradicare a violenței în familie, de combatere a traficului de ființe umane, a drogurilor și altele, precum și acordarea asistenței spirituale și materiale familiilor din care părintii au plecat la muncă sau studii în străinătate ori au emigrat definitiv.

b. Serviciul misionar:

1. cooperează cu alte parohii, cu mănăstiri și cu duhovnici din zonă;

2. promovează difuzarea și citirea Sfintei Scripturi și a cărților duhovnicești, cu recomandarea preotului paroh;

3. îl sprijină pe preotul paroh în organizarea unor activități misionare, pentru o mai bună cunoaștere, păstrare și consolidare a credinței ortodoxe;

4. ajută la organizarea hramului bisericii, a întrunirilor duhovnicești și a altor manifestări religioase și sprijină achiziționarea de material audiovizual cu caracter religios;

5. organizează vizite misionare în spitale, în penitenciare, în centre pentru ocrotirea copiilor și a vârstnicilor și în familii aflate în dificultate;

6. menține în permanență legătura cu asociațiile bisericesti ortodoxe de pe teritoriul parohiei și al eparhiei;

7. identifică și sprijină persoanele indecise și oscilant din punct de vedere religios, pentru întărirea lor în credință și

participarea la viața Bisericii;

8. ajută Consiliul parohial la colectarea Fondului central misionar, a Fondului Filantropia și a unor fonduri speciale în situații de urgență.

c. Serviciul cultural:

1. inițiază și sprijină achiziționarea și distribuția cărților de cult, icoanelor, cruciulitelor și a cărților de zidire sufletească pentru credincioși și pentru biblioteca parohială;

2. încurajează în comunitate citirea cărților și a revistelor din biblioteca parohială, audierea programelor radiofonice ortodoxe și vizionarea programelor ortodoxe de televiziune;

3. împreună cu profesorii de religie, încurajează participarea elevilor la Sfânta Liturghie și la alte slujbe bisericesti, precum și la activități cultural-educative care promovează credința creștină ortodoxă;

4. sprijină înființarea de capele sau paraclise în școlile din cuprinsul parohiei;

5. organizează festivități legate de marile sărbători bisericesti și naționale menționate în calendarul bisericesc anual;

6. susține cântarea omofonă și a corului bisericii;

7. organizează acțiuni privind păstrarea și promovarea tradițiilor, a folclorului și a specificului cultural local și național;

8. înființează și acordă burse de studii și ajutoare pentru elevii merituosi și pentru cei din familii cu posibilități materiale modeste;

9. organizează, cu sprijinul profesorilor și donatorilor, meditații gratuite pentru elevii săraci din parohie;

10. antrenează intelectualii din parohie în activități de promovare a credinței ortodoxe și a culturii românești.

d. Serviciul pentru tineret:

1. promovează cartea religioasă în rândul tinerilor și încurajează publicarea unei foi parohiale;

2. invită personalități culturale pentru conferințe adresate tinerilor;

3. organizează întâlniri cu tineri, la care sunt invitați ierarhi, preoți, profesori de teologie;

4. acordă premii în cărți elevilor merituosi din comunitate proveniți din instituții de ocrotire socială sau din familii și medii sociale defavorizate;

5. sprijină preotul paroh în ducerea la îndeplinire a deciziilor Sfântului Sinod sau ale chiriarhului locului în probleme de educație a tineretului școlar de toate vârstele;

6. organizează pelerinaje, excursii și tabere de tineret cu caracter creștin.

e. Serviciul administrativ-gospodăresc:

1. se îngrijește de înzestrarea și înfrumusețarea bisericii, precum și de cimitirul parohial;

2. se îngrijește de întreținerea monumentelor eroilor și a troitelor de pe teritoriul parohiei;

3. are grijă de întreținerea curții bisericii, a spațiilor verzi și a incintei (casa parohială, casa de prăznuire, clopotnița, capela, muzeul etc).

- va urma -

**Preot Dan-Florin OBROCEA,
Consilier Administrativ Bisericesc**